

RAPORT
privind rezultatele analizei de evaluare a
tarifelor practicate de S.C. Compania Națională Poșta Română
pentru serviciile din sfera serviciului universal având ca obiect trimiteri
poștale intracomunitare

I. Introducere

La data de 18 aprilie 2018, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul nr. 2018/644 privind livrarea coletelor transfrontaliere (denumit în continuare Regulamentul), în scopul îmbunătățirii activităților de livrare a acestora, inclusiv din perspectiva accesibilității tarifelor practicate de furnizorii de serviciu universal astfel cum acestea sunt percepute întreprinderilor mici și mijlocii, respectiv persoanelor fizice. În general, obligațiile de serviciu universal privind reglementarea tarifelor practicate pentru serviciile incluse în sfera serviciului universal sunt stabilite prin intermediul prevederilor art. 12 din Directiva 97/67/CE cu privire la realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Directiva poștală a III-a). Conform acestor dispoziții, tarifele aferente serviciilor din sfera serviciului universal, practicate de furnizorul de serviciu universal, sunt reglementate de către Autoritățile de reglementare astfel încât să îndeplinească următoarele principii:

- principiul accesibilității;
- principiul fundamentării în funcție de costuri și al eficienței furnizării serviciului universal;
- principiul transparenței și nediscriminării;
- posibilitatea aplicării de tarife uniforme, precum și de a stabili acorduri negociate individual având ca scop tarife și condiții speciale.

Prin comparație cu tarifele naționale, în cazul tarifelor practicate pentru livrarea coletelor transfrontaliere impactul în piață este mai mare întrucât acestea afectează atât furnizorii de servicii poștale și utilizatorii din statul membru de origine cât și, cel puțin, pe cei din statul membru de destinație.

Regulamentul completează dispozițiile Directivei Poștale a III-a sub aspectul analizării tarifelor individuale practicate pentru livrarea coletelor transfrontaliere aflate în sfera serviciului universal și prevăzute în Anexa la Regulament. Această analiză are la bază tarifele colectate în baza art. 5 din Regulament, conform căruia furnizorii de servicii de livrare de colete care au obligația de a raporta informații trebuie să pună la dispoziția autorității de reglementare lista publică a tarifelor individuale aplicabile începând cu data de 1 ianuarie a fiecărui an calendaristic, practicate pentru livrarea trimiterilor poștale la nivel național și în interiorul UE. Astfel, până la data de 31 ianuarie a fiecărui an calendaristic, furnizorii de servicii poștale au obligația de a comunica autorității de reglementare aceste tarife, urmând ca valorile să fie transmise Comisiei Europene (CE) până la data de 28 februarie a aceluiași an.

Ulterior, toate informațiile centralizate la nivelul Comisiei sunt publicate pe o pagină de internet dedicată, astfel încât până la data de 31 martie a anului de raportare toate informațiile transmise de autorități să poată fi accesate prin intermediul acestei aplicații web. Acest instrument cuprinde module necesare atât colectării și centralizării datelor conform art. 5 din Regulament, cât și identificării tarifelor ce vor face obiectul analizei tarifare în acord cu prevederile art. 6 din același act normativ. Ținând cont inclusiv de o serie de elemente prestabilite prin intermediul acestor dispoziții (detaliate în cadrul capitolului III din prezentul raport), această analiză cuprinde două etape principale, obligatorii:

1) art. 6 alin. (1) - identificarea tarifelor pentru fiecare trimitere poștală individuală dintre cele listate în Anexa la Regulament susceptibile a fi nerezonabil de mari;

Așa cum prevede Regulamentul și cum se menționează și în cuprinsul documentului emis de CE¹ cu scopul de a clarifica etapa de implementare a acestui Regulament de către statele membre, tarifele percepute pentru livrările transfrontaliere ce fac obiectul acestei analize sunt exclusiv cele care intră sub incidența obligației de serviciu universal și pe care Autoritatea de reglementare consideră, în mod obiectiv, că este necesar să le evalueze. În acest scop, regulamentul sugerează utilizarea unui mecanism de prefiltrare obiectiv, pentru evaluarea prealabilă, aplicat în conformitate cu principiul proporționalității, prin aplicarea căruia să nu se dubleze procesul de evaluare prevăzut la art. 6 alin. (2), respectiv art. 6 alin. (3). Conform documentului de orientare emis de CE, scopul acestui mecanism este acela de a oferi indicații obiective pentru stabilirea gamei de tarife care pot fi identificate cu ușurință pe baza informațiilor disponibile în temeiul art. 5, precum și a acelor tarife care sunt susceptibile a fi nerezonabil de mari, până la o evaluare detaliată conform art. 6 alin. (2), respectiv art. 6 alin. (3). Recomandarea CE inclusă în acest

¹ COMUNICAREA COMISIEI COM (2018)838 privind orientările adresate autorităților naționale de reglementare în legătură cu transparența și evaluarea tarifelor pentru livrarea transfrontalieră de colete, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/644 și cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1263 al Comisiei

document, bazată pe analiza cuprinsă în Raportul ERGP (18) 36², este de a se utiliza un mecanism de prefiltrare bazat pe un clasament al tarifelor transfrontaliere practicate în toate statele membre, pentru fiecare categorie de trimiteri dintre cele cuprinse în Anexa la Regulament. Pentru a veni în ajutorul autorităților de reglementare, CE a realizat, prin intermediul aplicației web dedicate, implementarea mecanismului de prefiltrare astfel propus, efectuând atât corecția tarifelor cu datele privind paritatea puterii de cumpărare, cât și clasamentul celor mai mari tarife pentru fiecare serviciu în parte. Astfel, tarifele selectate în urma aplicării acestui mecanism ca fiind susceptibile a fi nerezonabil de mari devin în mod automat baza celei de-a doua etape de analiză.

2) art. 6 alin. (2) - analiza tarifelor evidențiate pe parcursul primei etape, în scopul identificării tarifelor percepute pentru livrarea coletelor transfrontaliere considerate ca fiind nerezonabil de mari.

Dispozițiile art. 6 alin. (2) din Regulament stabilesc patru elemente esențiale pe care autoritățile de reglementare trebuie să le ia în considerare în mod special în cadrul evaluării tarifelor percepute pentru livrarea transfrontalieră de colete individuale care intră sub incidența obligațiilor de serviciu universal. Întrucât nu este stabilită o ierarhie a acestora, procesul de analiză trebuie să le cuprindă pe toate. În completare, prevederile art. 6 alin. (3) identifică două elemente opționale care ar putea fi utilizate în cadrul acestei evaluări.

În ceea ce privește informațiile privind trimiterile poștale menționate în Anexa la Regulament, la nivelul ANCOM au fost parcurse etapele de colectare a datelor de la furnizorii de servicii poștale, acestea fiind raportate/comunicate CE prin intermediul aplicației web dedicate până la data de 28 februarie 2019.

II. Rezultatele aplicării mecanismului de filtrare

Conform recitalului 25 din Regulament, autoritățile de reglementare au posibilitatea derulării unei analize preliminare obiective pentru identificarea tarifelor de livrare a coletelor transfrontaliere pe care le consideră necesar de analizat în detaliu, în scopul diminuării, pe cât posibil, a efortului depus atât de autorități, cât și de furnizorii de serviciu universal cu privire la obligațiile ce le revin în baza Regulamentului. Deși modalitatea de implementare a acestui mecanism de filtrare este lăsată la latitudinea autorităților, pentru o abordare unitară la nivel european CE sugerează prin intermediul Comunicării o soluție flexibilă de aplicare a acestui mecanism, astfel încât să se țină cont de schimbările din piață.

Mai mult, având în vedere că prin intermediul aplicației puse la dispoziție de CE a fost deja implementat acest mecanism, ANCOM a considerat inutilă dublarea, în întregime, a acestui proces printr-o analiză completă, identică celei rezultate din această aplicație, constatând, prin sondaj, inclusiv faptul că rezultatele publicate de CE coincid cu cele calculate de ANCOM. Totuși, analizând datele raportate de către

² Opinia ERGP pentru orientarea Comisiei Europene referitoare la evaluarea prevăzută la articolul 6 privind tarifele individuale de livrare a coletelor transfrontaliere

furnizorii de serviciu universal din statele membre se constată faptul că pentru o parte dintre aceștia nu există date disponibile în situația centralizată de CE prin intermediul aplicației de raportare dedicată. Prin urmare, lipsa unor informații relevante ar putea conduce la prezumția că rezultatele etapei preliminare de prefiltrare a tarifelor raportate de furnizorii de serviciu universal ar putea fi diferite.

Cu toate acestea, în urma analizării datelor disponibile s-a constatat că o parte dintre tarifele practicate de către Compania Națională Poșta Română (denumită în continuare CNPR) pentru livrarea transfrontalieră a trimerilor de corespondență, respectiv a coletelor este necesar a fi inclusă în procesul de evaluare. Această analiză preliminară relevă că pentru unele categorii de trimeri sau, în unele cazuri, doar pentru anumite destinații în cadrul aceleiași categorii, CNPR se situează la nivelul celor mai mari 25 % tarife percepute de furnizorii de serviciu universal din UE³ după corecția acestor tarife cu datele privind paritatea puterii de cumpărare. Prin urmare, concluzia acestei analize este sintetizată în tabelul următor.

Nr. crt.	Categoria de trimeri	Tarife SUSCEPTIBILE a fi nerezonabil de mari	Tarife NESUSCEPTIBILE a fi nerezonabil de mari	Observații
1.	Corespondență standard 500 gr.		X	
2.	Corespondență standard 1 kg		X	
3.	Corespondență standard 2 kg	X		
4.	Corespondență recomandată 500 gr.		X	
5.	Corespondență recomandată 1 kg		X	
6.	Corespondență recomandată 2 kg		X	
7.	Corespondență Track&trace 500 gr.		n/a	
8.	Corespondență Track&trace 1 kg		n/a	
9.	Corespondență Track&trace 2 kg		n/a	
10.	Colete standard 1 kg	X		
11.	Colete standard 2 kg	X		
12.	Colete standard 5 kg	X		
13.	Colete Track&trace 1 kg		n/a	
14.	Colete Track&trace 2 kg		n/a	
15.	Colete Track&trace 5 kg		n/a	

³ Conform criteriului sugerat prin intermediul Comunicării Comisiei COM (2018)838 din 12.12.2018

III. Evaluarea tarifelor pentru livrarea transfrontalieră a trimiterilor de corespondență și a coletelor, susceptibile a fi nerezonabil de mari

În primul rând, menționăm că tarifele percepute de CNPR în calitate de furnizor de serviciu universal pentru furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal au fost aprobate de către ANCOM cu respectarea principiului fundamentării în funcție de costuri conform prevederilor legale în vigoare.

În ceea ce privește implementarea dispozițiilor art. 6 alin. (2) și alin. (3) din Regulament, în cadrul procesului de evaluare a tarifelor pentru livrarea transfrontalieră a trimiterilor poștale individuale care fac obiectul unor servicii din sfera serviciului universal, ANCOM a analizat elementele stabilite prin intermediul acestor prevederi pentru tarifele identificate în etapa anterioară ca fiind susceptibile a fi nerezonabil de mari, după cum urmează:

III.1. Tarifele naționale și orice alte tarife relevante aplicabile serviciilor de livrare de colete comparabile în România și în statul membru de destinație

O primă etapă a procesului de evaluare este cea stabilită prin dispozițiile art. 6 alin. (2), și anume analizarea tarifului supus evaluării exprimat în moneda națională prin comparație cu tariful național perceput de furnizorul de serviciu universal în țara de origine, exprimat în moneda națională, cumulat cu cel din țara de destinație, exprimat în moneda națională, toate tarifele fiind corectate cu datele privind PPP⁴.

$$\text{Tarif}_{\text{ internațional serviciu supus evaluării}} = \text{Tarif}_{\text{ național serviciu similar FSU în țara de origine}} + \text{Tarif}_{\text{ național serviciu similar FSU în țara de destinație}}$$

Această analiză este completată cu o investigație secundară care constă în compararea tarifului perceput de CNPR pentru serviciile supuse evaluării cu suma dintre tariful național al furnizorului de serviciu universal din țara de origine și tariful național al unui concurent relevant care furnizează servicii substituibile în țara de destinație. Toate aceste tarife exprimate în monedele naționale au fost corectate cu datele privind PPP.

$$\text{Tarif}_{\text{ internațional serv. supus evaluării}} = \text{Tarif}_{\text{ național serv. similar FSU în țara de origine}} + \text{Tarif}_{\text{ național serv. similar furnizor concurent în țara de destinație}}$$

În cazul tarifului perceput de CNPR pentru livrarea trimiterilor intracomunitare de corespondență standard în greutate de 2 kg, aceste comparații au fost realizate pe baza informațiilor

⁴ Purchasing power parities (EU=28); Source: Eurostat

centralizate și publicate de CE pe pagina proprie de internet. Rezultatele investigației primare au relevat că tariful perceput de CNPR pentru serviciul intracomunitar de corespondență standard în greutate de 2 kg (22,97) este mai mare decât suma tarifelor naționale în țara de origine și în țara de destinație, diferențele fiind între 6,18 (FI) și 20,39 (BG) în funcție de tariful perceput în țara de destinație pentru serviciul similar.

Țara	Tarif internațional al CNPR	Tarif național FSU din ambele țări	Diferențe
AT	22.97	3.29	19.68
BE	22.97	7.36	15.61
BG	22.97	2.58	20.39
CH	22.97	~	~
CY	22.97	3.15	19.82
CZ	22.97	5.20	17.77
DE	22.97	~	~
DK	22.97	5.91	17.06
EE	22.97	~	~
EL	22.97	4.64	18.33
ES	22.97	7.03	15.94
FI	22.97	16.79	6.18
FR	22.97	7.22	15.75
HR	22.97	4.74	18.23
HU	22.97	6.50	16.47
IE	22.97	9.01	13.96
IS	22.97	~	~
IT	22.97	7.62	15.35
LT	22.97	3.53	19.44
LU	22.97	3.33	19.64
LV	22.97	6.79	16.18
MT	22.97	10.76	12.21
NL	22.97	4.92	18.05
NO	22.97	~	~
PL	22.97	14.34	8.63
PT	22.97	5.29	17.68
SE	22.97	4.14	18.83
SI	22.97	3.96	19.01
SK	22.97	4.84	18.13
UK	22.97	~	22.97

Rezultatele investigației secundare arată că tariful perceput de CNPR pentru serviciile intracomunitare de corespondență standard în greutate de 2 kg (22,97) variază între -3,25 (SE) și 21,42 (PL) în funcție de tariful perceput în țara de destinație pentru serviciul poștal similar/substituibil, ceea ce reprezintă un indiciu privind faptul că includerea în analiză doar a tarifelor percepute de furnizorul universal poate fi irelevantă pentru un utilizator informat care selectează serviciul în funcție de resursele și necesitățile sale.

Țara	Tarif internațional al CNPR	Tarif național CNPR + tarif național furnizor concurent din statul membru	Diferențe
AT	22.97	3.29	19.68
BE	22.97	7.04	15.93
BG	22.97	16.91	6.06
CH	22.97	~	~
CY	22.97	~	~
CZ	22.97	8.64	14.33
DE	22.97	~	~
DK	22.97	5.91	17.06
EE	22.97	~	~
EL	22.97	8.86	14.11
ES	22.97	11.70	11.27
FI	22.97	23.19	-0.22
FR	22.97	15.71	7.26
HR	22.97	~	~
HU	22.97	~	~
IE	22.97	~	~
IS	22.97	1.03	
IT	22.97	5.49	17.48
LT	22.97	4.30	18.67
LU	22.97	~	~
LV	22.97	9.66	13.31
MT	22.97	7.71	15.26
NL	22.97	~	~
NO	22.97	1.03	
PL	22.97	1.55	21.42
PT	22.97	~	~
SE	22.97	2.06	
SI	22.97	26.22	-3.25
SK	22.97	6.00	16.97
UK	22.97	~	~

În același timp, comparabilitatea tarifelor poate fi influențată inclusiv de aspecte ce țin de ubicuitate și calitatea serviciilor având în vedere că, spre deosebire de furnizorul de serviciu universal, un furnizor alternativ are libertatea comercială de a furniza serviciile poștale, nefiind ținut de obligația furnizării serviciilor pe întregul teritoriu național.

Având în vedere că tariful perceput de CNPR pentru serviciile intracomunitare de corespondență standard în greutate de 2 kg este uniform, indiferent de țara de destinație, diferențele remarcate din această analiză sunt explicate exclusiv prin nivelul tarifelor naționale din alte țări și analiza pe baza acestui criteriu poate fi considerată ca fiind irelevantă.

În ceea ce privește tarifele percepute pentru livrarea coletelor intracomunitare în greutate de 1 kg, CNPR percepe tarife diferențiate în funcție de destinație pentru furnizarea acestor servicii, astfel că în cadrul analizei primare au fost evaluate doar tarifele susceptibile a fi nerezonabil de mari rezultate în urma etapei preliminare de filtrare pentru destinațiile EE, FI, IS, IT, LI, NO, SI, respectiv UK. Însă, având în vedere că există date comparative disponibile doar pentru SI și UK, rezultatele acestei investigații arată că tarifele percepute de CNPR pentru serviciile intracomunitare de colete standard în greutate de 1 kg pentru aceste destinații (25,12, respectiv 25,37) sunt mai mari decât suma tarifelor naționale în țara de origine și în țara de destinație, diferențele fiind 18,27 (SI) și 19,71 (UK) în funcție de tariful perceput în țara de destinație pentru serviciul similar/substituibil.

Comparația secundară s-a realizat doar pentru FI, SI și UK dat fiind faptul că pentru această analiză nu există date disponibile decât pentru aceste state, rezultatele relevând diferențe de -13,53 (FI), 17,88 (SI), respectiv -6,25 (UK).

În cazul tarifelor percepute de CNPR pentru livrarea coletelor intracomunitare standard în greutate de 2 kg a fost realizată evaluarea tarifelor susceptibile a fi nerezonabil de mari rezultate în urma etapei preliminare de filtrare, fiind astfel introduse în procesul de evaluare doar tarifele corespunzătoare destinațiilor CY, EE, ES, FI, IE, IS, IT, LI, MT, NO, SI, UK. Rezultatele investigației primare arată că tarifele percepute de CNPR pentru serviciile intracomunitare de colete standard în greutate de 2 kg pentru aceste destinații sunt mai mari decât suma tarifelor naționale în țara de origine și în țara de destinație, diferențele extreme fiind 26,44 (ES) și 20,28 (IE) în funcție de tariful perceput în țara de destinație pentru serviciul similar/substituibil.

Țara	Tarif internațional al CNPR	Tarif național FSU din ambele țări	Diferențe
CY	30.27	7.45	22.82
EE	30.23	~	~
ES	28.89	2.45	26.44
FI	32.24	~	~
FR	29.5	5.88	23.62
IE	29.28	10.43	20.28
IS	59.63	~	~
IT	30.53	~	~
LI	40.27	~	~

MT	30.01	13.37	21.01
NO	53.49	~	~
SI	31.17	7.02	24.15
UK	31.21	5.83	25.38

Această analiză a fost completată cu comparația secundară doar pentru ES, FI, IE, MT, SI și UK dat fiind faptul că pentru această analiză nu există date disponibile decât pentru aceste state, rezultatele relevând diferențe între 23,75 (SI) și -3,79 (UK).

Țara	Tarif internațional al CNPR	Tarif național CNPR + tarif național operator concurent din statul membru	Diferențe
ES	28.89	13.12	15.77
FI	32.24	39.72	-7.48
IE	29.28	8.92	21.98
MT	30.01	9.12	24.51
SI	31.17	7.42	23.75
UK	31.21	35.00	-3.79

Referitor la tarifele percepute de CNPR pentru livrarea coletelor intracomunitare standard în greutate de 5 kg, CNPR percepe tarife diferențiate în funcție de destinație pentru acest serviciu, iar în urma etapei preliminară de filtrare au rezultat doar anumite tarife susceptibile a fi nerezonabil de mari. Însă, ținând cont că doar pentru tarifele percepute de CNPR pentru livrarea trimiterilor către destinațiile BE, CY, DK, ES, FR, IE, MT, SI, respectiv UK se regăsesc date comparative disponibile, acestea au fost supuse în mod exclusiv procesului de evaluare. Astfel, rezultatele investigației primare arată că tarifele percepute de CNPR pentru livrarea, către aceste destinații, a coletelor standard intracomunitare în greutate de 5 kg sunt mai mari decât suma tarifelor naționale în țara de origine și în țara de destinație, diferențele extreme fiind 40,91 (SI) și 25,56 euro (ES) în funcție de tariful perceput în țara de destinație pentru serviciul similar/substituibil.

Țara	Tarif internațional al CNPR	Tarif național FSU din ambele țări	Diferențe
BE	43.79	11.66	32.13
CY	48.56	8.63	39.93
DK	41.90	9.53	32.37
EE	53.07	~	~
ES	46.80	20.90	25.90
FI	50.92	~	~
FR	45.72	9.26	36.46
IE	48.09	16.36	31.73
IS	91.06	~	~
IT	47.14	~	~

LI	57.27	~	~
MT	54.48	13.54	40.94
NL	42.07	~	~
NO	77.45	~	~
PT	47.10	~	~
SI	49.33	8.08	41.25
SK	47.53	~	~
UK	48.73	18.96	29.77

Din comparația secundară efectuată pentru tarifele aferente acestui serviciu a reieșit că tarifele percepute de CNPR sunt mai mari decât suma dintre tariful național în țara de origine și tariful național perceput de un operator concurent în țara de destinație, diferențele situându-se între 45,19 (MT) și 11,03 (FI) pentru statele analizate (BE, ES, FI, IE, MT, PT, SI, UK).

Țara	Tarif internațional al CNPR	Tarif național CNPR + tarif național operator concurent din statul membru	Diferențe
BE	43.79	8.22	35.57
ES	46.80	16.07	30.73
FI	50.92	39.89	11.03
IE	48.09	9.09	39.00
MT	54.48	9.29	45.19
PT	47.10	8.52	38.58
SI	49.33	7.59	41.74
UK	48.73	35.17	13.56

Analizând la nivel național tarifele practicate de către operatorii poștali autorizați în România pentru servicii similare celor supuse prezentei analize, este cert faptul că CNPR percepe cele mai reduse tarife, acestea fiind de cel puțin 3 ori mai mici⁵ decât cele mai mici tarife practicate de furnizorii concurenți.

O analiză succintă în rândul statelor membre arată că tarifele naționale practicate de CNPR, corectate cu PPP, sunt pe al doilea loc în clasamentul celor mai reduse tarife naționale, corectate cu PPP, percepute de furnizorii de serviciu universal.

III.2. Aplicarea unui tarif uniform în două sau mai multe state membre de destinație

În cazul trimiterilor de corespondență intracomunitare în greutate de 2 kg, CNPR practică un tarif uniform pentru toate statele membre de destinație, fundamentat în funcție de costurile înregistrate pentru toate destinațiile. Acest tarif este determinat prin ponderarea costurilor astfel

⁵ În cazul trimiterilor de corespondență intracomunitară având o greutate de 2 kg acestea sunt de 7 ori mai reduse

înregistrate cu volumele corespunzătoare pentru fiecare categorie de serviciu ce are ca obiect livrarea acestor trimiteri, în funcție de modalitatea de francare a acestora. Menționăm că la nivelul Situațiilor Financiare Separate auditate (SFS) întocmite de către CNPR nu există un grad de detaliu suficient care să permită analiza costurilor pe fiecare destinație, astfel încât au fost solicitate CNPR informații suplimentare relevante.

În urma analizării datelor transmise de CNPR în baza solicitării ANCOM, s-a constatat faptul că diferențele pe fiecare destinație dintre tarif și cost sunt între -21,02 Ron (FI) și +26,17 Ron (EL) în funcție de destinație, ceea ce reprezintă 39%, respectiv 49% din tarif. Totodată, taxele terminale pe care CNPR le achită operatorilor externi pentru distribuirea trimitărilor poștale la destinație sunt direct proporționale cu tarifele percepute, acestea având cea mai mare influență în costurile totale înregistrate, ținând cont de faptul că reprezintă mai mult de 50 % din costul total în cazul oricărei destinații.

În ceea ce privește coletele intracomunitare în greutate de 1 kg, 2 kg, respectiv 5 kg, tarifele percepute de CNPR pentru livrarea acestor trimiteri sunt diferențiate pe fiecare destinație în funcție de costurile efectiv înregistrate pe întregul lanț operațional (prezentare, sortare, transport și livrare) și sunt compuse din două elemente: tarif fix/colet și tarif/kg. Acestea au fost aprobate de către ANCOM, la cererea CNPR, cu respectarea principiilor ce stau la baza măsurilor de reglementare a tarifelor, fiind fundamentate pe costurile efectiv înregistrate, evidențiate în cadrul SFS și pe analiza suplimentară a datelor privind taxele terminale.

Analiza costurilor corespunzătoare distribuției coletelor intracomunitare la nivelul fiecărei destinații a relevat, și în acest caz, faptul că ratele terminale au cea mai mare influență în costurile înregistrate de CNPR, acestea reprezentând cel puțin 70% din costul total pe destinație.

De altfel, diferențele constatate și detaliate în cadrul cap III.1 se fundamentează pe aceeași explicație și anume aceea a percepției taxelor terminale care determină diferențe semnificative între tariful internațional și suma tarifelor percepute la nivel național pentru un serviciu similar.

III.3. Volumele bilaterale, costurile specifice pentru transport sau manipulare, alte costuri relevante și standardele de calitate a serviciilor

Având în vedere că la baza tarifelor aprobate de ANCOM pentru furnizarea de către CNPR a serviciilor care fac obiectul prezentei analize se află SFS aferente anului 2016 în cazul trimitărilor de corespondență, respectiv SFS aferente anului 2015 pentru colete, evaluarea acestor tarife a fost realizată pe baza datelor înregistrate în conformitate cu acestea.

- Servicii poștale ce au ca obiect trimerile de corespondență intracomunitare neprioritare în greutate de 2 kg

În ceea ce privește volumul de trafic înregistrat de CNPR în 2016 pentru trimerile de corespondență intracomunitare neprioritare (export) având o greutate cuprinsă între 1 kg și 2 kg, acesta este nesemnificativ în comparație cu volumul total al acestei categorii (320 trimiteri față de 721.544 trimiteri în total). De altfel, comparativ cu celelalte trepte de greutate, cele mai mici volume de trafic se înregistrează pentru trimerile având o greutate cuprinsă între 1 kg și 2 kg. Prin urmare, o pondere de doar 0,04 %, cum este cea înregistrată în această situație, nu poate conduce către ideea materializării unui impact negativ în rândul utilizatorilor ca urmare a perceperii unui tarif susceptibil a fi ridicat. Pe de altă parte, traficul redus din această categorie de trimiteri face imposibilă obținerea de către CNPR a unor economii de scală ce ar putea conduce către înregistrarea unor cheltuieli mai mici.

Ținând cont că nu se cunosc suficiente detalii operaționale referitoare la cumularea în timpul transportului a trimerilor poștale din diverse categorii, nu pot fi introduse în prezenta analiză informații privind eventuale economii de scară.

Din punct de vedere al volumelor bilaterale, pe baza datelor comunicate de CNPR s-a constatat faptul că traficul export realizat de CNPR reprezintă doar 1% din cel import. Cu toate acestea, nu am identificat, la acest moment, nicio influență a acestei constatări asupra costurilor sau tarifelor internaționale supuse prezentei analize.

O comparație a costurilor interne (detaliate pe activități operaționale) aferente trimerilor interne cu cele aferente trimerilor intracomunitare poate fi relevantă pentru justificarea decalajelor de tarif evidențiate în cadrul capitolului III.1, având în vedere că, la nivel operațional, fluxul tehnologic pentru trimerile interne este diferit față de cel aferent trimerilor intracomunitare, inclusiv în ceea ce privește activitățile de prezentare/colectare și sortare.

Astfel, costurile totale înregistrate de CNPR cu prezentarea/colectarea și sortarea unei trimiteri de corespondență internațională (1,67 Ron/trimiteri) sunt de două ori mai mari decât cele aferente activităților derulate pentru prezentarea/colectarea și sortarea unei trimiteri interne (0,83 Ron/trimiteri).

În ceea ce privește costurile de transport în cazul trimerilor de corespondență având o greutate cuprinsă între 1 și 2 kg, acestea reprezintă aproximativ 6% din cheltuielile înregistrate de CNPR cu transportul trimerilor intracomunitare (11,89 Ron/trimiteri reprezentând costul total de transport: cost intern și cost tranzit – transport cu avionul). Însă, cea mai importantă componentă de cost a tarifului perceput de CNPR pentru livrarea acestor trimiteri o reprezintă taxele terminale achitate de CNPR partenerilor externi în schimbul distribuirii pe teritoriul țării de destinație a trimerilor respective, acestea fiind, în medie, de aproximativ 60 % din costul total unitar înregistrat de CNPR.

Pornind de la aceste constatări, devin justificate diferențele constatate între suma tarifelor naționale (cel practicat de CNPR și cel perceput de FSU în țara de destinație) și tariful intracomunitar perceput de CNPR pentru livrarea aceluiași tip de trimitere.

Cerințele minime de calitate pentru trimerile analizate sunt reglementate la nivel național doar pentru serviciile având ca obiect trimerile de corespondență prioritare, or tarifele supuse evaluării sunt aferente serviciilor neprioritare. Prin urmare, în acest caz, elementul corespunzător standardelor de calitate nu prezintă relevanță, fiind anulat orice presupunere legată de o potențială presiune resimțită de furnizorul de serviciu universal la nivelul costurilor înregistrate ca urmare a vreunei obligații de respectare a standardelor de calitate.

- Servicii poștale ce au ca obiect coletele intracomunitare prioritare în greutate de 1 kg

Volumul de trafic înregistrat de CNPR în 2015 pentru coletele intracomunitare (export) în greutate de până la 1 kg a fost de 23.823 trimiteri, reprezentând aproape 30 % din volumul total al acestei categorii (82.569 trimiteri), trimiterile din această treaptă de greutate având cea mai mare pondere în totalul trimerilor din categoria coletelor intracomunitare export. Comparativ cu traficul de colete import din această categorie, CNPR a exportat cu 24% mai multe colete, fapt care însă nu influențează tarifele percepute pentru trimiterile export.

Analizând tariful perceput de CNPR pentru livrarea unui colet intern în greutate de până la 1 kg [5,3 Ron] cu media tarifelor percepute pentru furnizarea serviciului echivalent internațional [55,7 Ron] s-a observat că diferențele dintre acestea sunt fundamentate pe costuri diferite înregistrate cu livrarea aceluiași serviciu la nivel național, respectiv intracomunitar. Acestea au la bază diferențe semnificative între costurile aferente operațiunilor de prezentare/colectare, sortare, respectiv transport ale unei trimiteri naționale comparativ cu cele ale unei trimiteri internaționale.

Având în vedere că trimiterile poștale interne nu circulă pe același flux tehnologic cu cele intracomunitare, costurile interne aferente acestor categorii sunt diferite, astfel:

	Prezentare	Sortare	Transport intern	Alte cheltuieli
Cost unitar colet intern 1 kg	✂	✂	✂	~
Cost unitar colet internațional 1 kg ⁶ (destinatii Europa)	✂	✂	✂	✂
Cost unitar colet internațional 1 kg ⁶ (destinatii din lista UPU)	✂	✂	✂	✂

Atât la nivelul activităților de prezentare/colectare, dar mai ales al celor de sortare, există diferențe între costurile aferente unui colet intern și cele ale unui colet internațional. Însă, tarifele

⁶ Datele de cost reprezintă media costurilor unitare aferente trimerilor din toate treptele de greutate.

analizate privind livrarea coletelor internaționale în greutate de până la 1 kg se justifică, în principal, pe costurile de distribuire (taxele terminale), acestea având o pondere de aproape 70% din costurile totale (intern + extern). Pe de altă parte, costurile de transport aferente acestui serviciu sunt cele mai reduse din categoria coletelor intracomunitare analizate, posibil ca efect al economiilor de scară înregistrate prin alocarea asupra categoriei care reprezintă cea mai mare pondere din volumul total de colete intracomunitare (30%).

Prin urmare, costurile externe fiind singura componentă care prezintă valori diferențiate pe destinații, acestea sunt reprezentate în tabelul următor, fiind evidențiată, totodată, ponderea acestora în tarifele aferente fiecărei destinații supuse analizei.

Tara de destinație	cost extern colet 1 kg RON	cost intern colet 1 kg RON	tarif colet 1 kg RON	Ponderea costului extern în tarif
ESTONIA	✂	✂	62	✂
FINLANDA	✂	✂	60.6	✂
ISLANDA*	✂	✂	114.5	✂
ITALIA	✂	✂	58.2	✂
LICHTENSTEIN*	✂	✂	80.6	✂
MAREA BRITANIE	✂	✂	59.1	✂
NORVEGIA*	✂	✂	106	✂
SLOVENIA	✂	✂	58.5	✂

* Au taxe terminale din lista UPU, nu EPG.

- Servicii poștale ce au ca obiect coletele intracomunitare prioritare având o greutate între 1 și 2 kg

Volumul de trafic înregistrat de CNPR în 2015 pentru serviciul având ca obiect aceste colete (export) a fost de 15.255 trimiteri, reprezentând 18% din volumul total al categoriei coletelor intracomunitare (82.569 trimiteri). Și în acest caz, traficul export a fost mai mare decât cel de import.

Analizând costurile aferente tarifului perceput de CNPR pentru livrarea unui colet intern cu o greutate cuprinsă între 1 și 2 kg [5,7 Ron] cu cele aferente mediei pe destinații a tarifelor percepute pentru furnizarea serviciului echivalent internațional [69,42 Ron] s-a observat că diferențele dintre acestea sunt fundamentate inclusiv pe costuri interne diferite datorate, în principal, prelucrărilor suplimentare ale trimiterilor. Acestea au la bază diferențe semnificative între costurile aferente operațiunilor de prezentare/colectare, sortare, respectiv transport, dar mai ales de livrare a unei trimiteri naționale comparativ cu o trimitere internațională.

Prin urmare, având în vedere că trimiterile poștale interne nu circulă pe același flux tehnologic cu cele intracomunitare, costurile interne aferente acestor categorii sunt diferite, astfel:

	Prezentare	Sortare	Transport intern	Alte cheltuieli
Cost unitar colet intern 2 kg	✂	✂	✂	~

Cost unitar colet internațional 2 kg ⁷ (destinații Europa)	✂	✂	✂	✂
Cost unitar colet internațional 2 kg ⁷ (destinații din lista UPU)	✂	✂	✂	✂

Deși există diferențe între costurile de prezentare/colectare, sortare și transport ale unui colet intern și cele ale unui colet internațional, tarifele analizate, percepute pentru livrarea coletelor internaționale având o greutate între 1 și 2 kg se justifică, în cea mai mare parte, pe costurile înregistrate pentru distribuirea coletelor (taxele terminale), acestea având, în medie, o pondere de 64 % din costurile totale (intern + extern).

Tara de destinație	cost extern colet 2 kg RON	cost intern colet 2 kg RON	tarif colet 2 kg RON	Ponderea costului extern în tarif
CIPRU	✂	✂	70.5	✂
ESTONIA	✂	✂	77.4	✂
SPANIA	✂	✂	67.3	✂
FINLANDA	✂	✂	75.1	✂
FRANȚA	✂	✂	68.7	✂
IRLANDA	✂	✂	68.2	✂
ISLANDA*	✂	✂	138.9	✂
ITALIA	✂	✂	71.1	✂
LICHTENSTEIN*	✂	✂	93.8	✂
MALTA	✂	✂	69.9	✂
NORVEGIA*	✂	✂	124.6	✂
SLOVENIA	✂	✂	72.6	✂
MAREA BRITANIE	✂	✂	72.7	✂

* Au taxe terminale din lista UPU, nu EPG.

- Servicii poștale ce au ca obiect coletele intracomunitare prioritare în greutate de 5 kg

Analizând tariful perceput de CNPR pentru livrarea unui colet intern în greutate de 5 kg [6,9 Ron] cu media tarifelor percepute pentru furnizarea serviciului echivalent internațional [110,61 Ron] s-a observat că diferențele dintre acestea sunt fundamentate inclusiv pe costuri diferite înregistrate cu livrarea aceluiași serviciu la nivel național, respectiv intracomunitar datorate, în principal, prelucrărilor suplimentare ale trimiterilor. Acestea au la bază diferențe semnificative între costurile aferente operațiunilor de prezentare/colectare, sortare și transport a unei trimiteri naționale comparativ cu o trimitere internațională.

În baza informațiilor privind costurile puse la dispoziția ANCOM de către CNPR s-a constatat că ponderea costurilor de transport în costurile totale aferente unui colet intracomunitar cu o greutate de până la 1 kg este de 25%.

⁷ Datele de cost reprezintă media costurilor unitare aferente trimiterilor din toate treptele de greutate.

Pe de altă parte, având în vedere că trimerile poștale interne nu circulă pe același flux tehnologic cu cele intracomunitare, costurile interne aferente acestor categorii sunt diferite, astfel:

	Prezentare	Sortare	Transport intern	Alte cheltuieli
Cost unitar colet intern 5 kg	✗	✗	✗	~
Cost unitar colet internațional 5 kg ⁸ (destinații Europa)	✗	✗	✗	✗
Cost unitar colet internațional 5 kg ⁸ (destinații din lista UPU)	✗	✗	✗	✗

Analizând strict activitatea de transport a unui colet intracomunitar de 5 kg se constată că CNPR înregistrează un cost de 17 ori mai mare decât în cazul unui colet intern de 5 kg, fapt ce explică, pe de o parte, diferența dintre tariful intern și media tarifelor intracomunitare percepute de către CNPR pentru livrarea aceleiași categorii de trimiteri. Costurile înregistrate cu transportul unui colet intracomunitar de 5 kg sunt justificate pe costuri de tranzit mult mai ridicate decât în cazul coletelor din trepte inferioare de greutate ca urmare a activităților complexe de procesare a trimerilor în vederea predării lor către operatorul aerian.

Componenta aferentă activității de distribuție reprezentată de tarifele terminale pe care CNPR le achită partenerilor externi pentru distribuția pe teritoriul acestora a trimerilor expediate de pe teritoriul României către destinațiile supuse analizei este, în medie, de 57 % din costurile totale (intern + extern) pe baza cărora au fost aprobate tarifele coletelor intracomunitare în greutate de 5 kg. Aceasta fiind singura componentă care prezintă costuri diferențiate pe destinații, este reprezentată în tabelul următor, fiind evidențiată, totodată, ponderea acestor costuri în tarifele aferente fiecărei destinații supuse analizei.

Tara de destinație	cost extern colet 5 kg RON	cost intern colet 5 kg RON	tarif colet 5 kg RON	Ponderea costului extern în tarif
BELGIA	✗	✗	102.00	✗
CIPRU	✗	✗	113.10	✗
DANEMARCA	✗	✗	97.60	✗
ESTONIA	✗	✗	123.60	✗
FINLANDA	✗	✗	118.60	✗
FRANTA	✗	✗	106.50	✗
IRLANDA	✗	✗	112.00	✗
ISLANDA*	✗	✗	212.10	✗
ITALIA	✗	✗	109.80	✗

⁸ Datele de cost reprezintă media costurilor unitare aferente trimerilor din toate treptele de greutate.

LICHTENSTEIN*	✂	✂	133.40	✂
MALTA	✂	✂	126.90	✂
MAREA BRITANIE	✂	✂	113.50	✂
OLANDA	✂	✂	98.00	✂
NORVEGIA*	✂	✂	180.40	✂
PORTUGALIA	✂	✂	109.70	✂
SLOVACIA	✂	✂	110.70	✂
SLOVENIA	✂	✂	114.90	✂
SPANIA	✂	✂	109.00	✂

* Au taxe terminale din lista UPU, nu EPG.

Având în vedere că serviciile poștale având ca obiect colete intracomunitare sunt furnizate de către CNPR doar în sistem prioritar, tarifele aferente acestor servicii au fost raportate conform prevederilor art. 5 din Regulament, acestea fiind supuse prezentei analize. Prevederile legislației naționale nu dispun obligații în sarcina CNPR pentru respectarea anumitor standarde de calitate pentru furnizarea acestor servicii, CNPR stabilind, pe principii comerciale, timpii de livrare a coletelor intracomunitare, și anume Z+5⁹.

În ceea ce privește modalitatea de transport utilizată pentru distribuirea coletelor poștale intracomunitare către destinațiile analizate, acesta este realizat pe cale aeriană, fiind astfel o componentă importantă de cost a tarifelor percepute pentru aceste servicii.

III.4. Impactul potențial al tarifelor transfrontaliere percepute utilizatorilor (persoane fizice și întreprinderi mici și mijlocii), inclusiv asupra celor aflați în zone îndepărtate sau slab populate, precum și utilizatorilor cu dizabilități sau cu mobilitate redusă, fără a impune, pe cât posibil, sarcini disproporționate

La acest moment, nu există studii derulate la nivel național în rândul utilizatorilor pentru a cuantifica acest indicator corespunzător trimiterilor poștale intracomunitare, ANCOM având în vedere analizarea acestui aspect în cadrul analizelor și raportărilor ulterioare.

Însă, un element de analiză relevant pentru evaluarea incipientă a impactului tarifelor asupra utilizatorilor ar putea consta în analizarea petițiilor primite la ANCOM pe această temă. În acest sens, având în vedere că la Autoritate nu au fost primite astfel de sesizări în ultimii ani, se poate presupune, până la o analiză detaliată, că nu există motive pentru a considera că tarifele practicate de CNPR pentru trimiterile intracomunitare constituie o barieră în utilizarea acestor servicii de către utilizatorii finali.

III.5. Existența reglementărilor specifice a tarifelor conform prevederilor naționale (element de analiză suplimentar/opțional) conform art. 6 alin. (3) din Regulament

⁹ Standardul de calitate se referă la timpul de circulație pe teritoriul României, de la prezentare și până la expedierea internațională. Z reprezintă ziua de colectare a trimiterii poștale.

Conform prevederilor art. 16 din OUG nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată cu modificări și completări prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2016, „(1) *Tarifele practicate de furnizorul de serviciu universal pentru serviciile din sfera serviciului universal pe care are obligația să le presteze trebuie să fie accesibile, indiferent de localizarea geografică, transparente, nediscriminatorii și fundamentate în funcție de costuri [...].*

(2) În vederea asigurării respectării principiilor prevăzute la alin. (1), autoritatea de reglementare va impune una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) plafoane tarifare și formule de control al modificării tarifelor serviciilor din sfera serviciului universal;

b) modalitățile de stabilire sau de modificare a unor tarife pentru serviciile din sfera serviciului universal pe care furnizorul de serviciu universal are obligația să le presteze, ținând seama și de caracteristicile specifice ale acestor servicii;

c) stabilirea unor tarife individuale pentru serviciile din sfera serviciului universal.

(3) Furnizorul de serviciu universal are obligația de a stabili, respectiv de a modifica tarifele pentru serviciile din sfera serviciului universal pe care are obligația să le presteze cu respectarea măsurilor impuse de autoritatea de reglementare în conformitate cu dispozițiile alin. (2)."

Conform acestor dispoziții, reglementarea tarifelor aferente serviciilor poștale din sfera serviciului universal a fost realizată cu respectarea principiului fundamentării în funcție de costuri a tarifelor aferente fiecărui serviciu în parte. Serviciile individuale au fost considerate cele aferente fiecărei trepte de greutate, nu cele pentru fiecare destinație. Prin urmare, ANCOM analizează, la cererea CNPR, datele privind costurile înregistrate în cadrul SFS care stau la baza justificării tarifelor suspuse aprobării și decide cu privire la aprobarea lor.

IV. Concluzii

a) Având în vedere că datele disponibile în aplicația web dedicată pe baza căroră s-au obținut și analizat rezultatele mecanismului de prefiltrare recomandat de CE și utilizat de ANCOM nu conțin informații disponibile la nivelul tuturor statelor membre, considerăm că există o probabilitate ridicată ca aceste rezultate să nu reflecte o situație completă și relevantă la nivelul pieței europene. Astfel, după aplicarea acestui mecanism de prefiltrare, a rezultat necesitatea analizării de către ANCOM a tarifelor corespunzătoare a patru servicii poștale ca fiind necesare de analizat conform prevederilor art. 6.1 din Regulament.

b) Tarifele percepute de CNPR pentru livrarea transfrontalieră a trimerilor poștale supuse prezentei analize sunt justificate în baza principiului tarifar privind fundamentarea acestora în funcție de costuri, astfel cum au fost evidențiate în SFS, ținând cont inclusiv de eficiența acestor costuri.

c) Diferențele constatate la nivelul costurilor interne aferente unui serviciu poștal furnizat la nivel național comparativ cu cele aferente unui serviciu poștal intracomunitar, având ca obiect aceeași categorie de trimitere poștală, sunt datorate fluxurilor tehnologice diferite utilizate de către CNPR.

d) În cazul trimerilor de corespondență în greutate de 2 kg, rezultatele evaluării conform prevederilor art. 6.2 din Regulament, au relevat faptul că diferențele constatate între suma tarifelor naționale (cel practicat de CNPR și cel perceput de FSU în țara de destinație) și tariful intracomunitar perceput de CNPR pentru livrarea aceluiași tip de trimitere sunt fundamentate atât pe costuri diferite de procesare la nivel național, dar mai ales pe costurile de distribuire reprezentate de tarifele terminale.

e) Analiza derulată de către ANCOM a relevat că cel mai important element de cost în analiza tarifelor este reprezentat de taxele terminale pe care CNPR le achită partenerilor externi în cazul distribuției trimerilor poștale intracomunitare, acestea reprezentând între 50 % și 70 % din costul total în funcție de categoria de trimiteri poștale, ori destinație.

f) În cazul tarifelor percepute de CNPR pentru serviciile având ca obiect coletele poștale intracomunitare supuse prezentei analize este important de menționat că, deși cerințele de calitate aferente acestor servicii nu sunt reglementate, acestea sunt furnizate în regim prioritar, fapt ce ar putea determina înregistrarea unor costuri mai ridicate comparativ cu serviciile neprioritare, inferioare calitativ. Prin urmare, în situația în care tarifele publice raportate de către statele membre în baza obligației de raportare din cadrul prevederilor art. 5 din Regulament sunt corespunzătoare unor servicii standard neprioritare, considerăm relevant acest aspect având în vedere că rezultatele mecanismului de prefiltrare pot fi distorsionate prin compararea la nivel european a unor servicii diferite din punct de vedere calitativ.

g) La nivel național, CNPR percepe cele mai mici tarife, acestea fiind de cel puțin 3 ori mai mici decât cele mai reduse tarife practicate de furnizorii de servicii poștale autorizați în România pentru servicii similare celor supuse prezentei analize.

